

En aquesta pràctica anirem introduint com es controlen els ports d'Entrada/Sortida de propòsit general, o **GPIOs (General Purpose Digital Input/Outputs)** del microcontrolador que fem servir.

A més, farem us de diverses instruccions de programació que ens permeten controlar el flux del programa, per fer salts condicionals i bucles al C:

- *if*
- *for*
- *do ... while*
- *switch ... case*

El primer que hem de tenir en compte és quins recursos farem servir del nostre sistema i a quins ports del microcontrolador estan connectats.

En aquesta pràctica farem servir el dos pulsadors S1 i S2, el Joystick, i els tres LEDs RGB, tots ells en la placa superior (**Boosterpack MK II**), així com els 8 LEDs de la placa d'interfície inferior (**Adaptador MSP432-Bioloid**). Els ports GPIOs connectats als recursos esmentats són els que indiquem a la taula 1.

Recursos	Px.y
Joystick Dreta	P4.5
Joystick Esquerra	P4.7
Joystick Centre	P4.1
Joystick Amunt	P5.4
Joystick Avall	P5.5
Pulsador S1	P5.1
Pulsador S2	P3.5
LED_R (vermell)	P2.6
LED_G (verd)	P2.4
LED_B (blau)	P5.6

Taula 1 (Px.y: Port x, pin y)

Els 8 LEDs de la placa d'interfície estan connectats al port P7 (pins P7.0...P7.7).

Hem de tenir clar que el *joystick* i els pulsadors són dispositius d'entrada, i per tant els pins als que estan connectats han d'estar programats com a entrades. En canvi, els LEDs són dispositius de sortida i per tant els pins associats els hem de programar com a sortides.

Aquesta és pràcticament la primera tasca que hem de dur a terme quan estem fent un programa per a un microcontrolador: **configurar els ports** de la manera en que volem que treballin. És el que anomenarem **Inicialització dels ports**. I per fer-ho hem de consultar el **Technical Reference Manual** del nostre microcontrolador, en aquest cas el **MSP432P401R**. Aquesta configuració la trobem al **capítol 10** d'aquest manual, capítol que recomanem molt que el llegiu, tot i que ara en farem un resum.

La forma de configurar el funcionament dels ports és escrivint el contingut d'uns registres específics del microcontrolador. Cada port sol tenir associats una sèrie de registres per controlar el seu funcionament i aquests registres els hem d'estudiar molt detingudament per tal d'aconseguir el resultat adient a les nostres aplicacions. Pot passar amb molta facilitat que per programar incorrectament només un d'aquests registres (ficar 1 on hauria d'anar 0 o viceversa), la nostra aplicació no faci el que volem, o faci just el contrari. És per tant un punt on haurem de tenir molta cura.

Els pins GPIO estan agrupats en ports, de 8 pins cadascun, per exemple:

P1.0...P1.7: pins 0 a pin 7 del port 1

Px.0...Px.7: pins 0 a pin 7 del port x

Així mateix, els diferents registres de configuració i control d'un determinat port són de 8 bits, 1 bit per cada pin. És a dir, el bit 0 d'un registre sempre fa referència al pin 0 del port que configura/controla, el bit 1 al pin 1, ... i el bit 7 al pin 7.

Hem de tenir present que:

- Un mateix pin del microcontrolador pot tenir diferents funcions. Per exemple, pot funcionar com un senyal digital d'entrada o sortida, o com una entrada analògica, o com una sortida de polsos... Això dependrà de cada pin específic, ho hem de mirar al document "*MSP432xx datasheet*". En un moment determinat només pot tenir una d'aquestes funcions i nosaltres hem de configurar quina volem.
- Si un pin específic el configurem com a Entrada/Sortida Digital, hem d'especificar si és Entrada o Sortida.
- Si un pin pot treballar amb interrupcions, i ho volem així, també ho hem de configurar.

A més, aquestes configuracions les podem anar canviant durant l'execució del programa segons ens interressi. Això vol dir que un mateix pin del microcontrolador pot funcionar d'una manera determinada en un moment i després d'una altra.

Com hem dit abans, la configuració dels ports digitals del nostre microcontrolador la trobem al **capítol 10** del *Technical Reference Manual*, i per a aquesta pràctica ens interessarà estudiar sobretot les **pàgines 499 i 500**, on ens expliquen com funcionen i com es configuren, mentre que les possibles funcions de cada pin estan al *datasheet*, **pàgines 8** ("Pin diagram", figure 4.1) i **17 a 22** ("Signal descriptions", table 4.2).

Analitzem una mica els **registres que hem de configurar**:

- **PxSELO, PxSEL1**: Amb aquests registres decidim sobre cada pin d'un port (el port que posem com a "x") si volem que funcioni com a entrada/sortida digital o com a una altra funció alternativa que tingui assignada (*timer*, entrada analògica...). Si un *bit n* està a 0 en tots dos registres, vol dir que aquest *pin n del port x* funcionarà com a GPIO, mentre que si el *bit n* d'un dels registres està a 1 vol dir que funcionarà com a una funció alternativa.
- **PxDIR**: Aquest registre indica quins pins d'un port, dels que han estat configurat com a I/O digital, seran d'entrada i quins seran de sortida. Un 0 a un bit del registre implica que el pin corresponent del port és una entrada, mentre que un 1 significa que serà una sortida.

Per a informació més detallada sobre la configuració de les funcions alternatives, segons les diferents combinacions de PxSELO, PxSEL1, i PxDIR, podeu consultar el capítol 6.10 del *datasheet* del nostre microcontrolador.

- **PxREN**: Aquest registre serveix per indicar que passa si un pin és una entrada digital i no posem res a l'entrada. Si no ho configuréssim, l'estat del pin seria indeterminat! Amb aquest registre podem decidir que en aquest cas el valor d'entrada sigui un 1 o un 0 (veure *Technical Reference Manual*, configuració de les resistències de pullup/pulldown).

Recordeu que al nom de tots aquests registres la "x" s'ha de substituir pel número de port que volem configurar.

Exemple:

Suposem que volem fer servir els pins 0 al 5 del port 1 com a I/O digitals i els pins 6 i 7 com a primera funció alternativa. Hauríem d'omplir el registre P1SELO amb "11000000", i el P1SEL1 amb tot de 0s. Això en "C" ho escriurem: **P1SELO = 0xC0; P1SEL1 = 0;**

A més volem que dels pins que hem definit com a GPIOs, els 0, 1 i 2 siguin entrades i els 3, 4 i 5 sortides. Hem d'escriure a P1DIR el següent "00111000" i en "C" serà: **P1DIR = 0x38;** (de fet els dos "0" de més pes podrien ser "1" perquè abans hem definit aquests pins com funció alternativa no com a I/O digital).

Quan escrivim als registres de configuració, hem de plantejar-nos moltes vegades el fet d'escriure només alguns bits del registre sense modificar els altres bits. Per fer això farem servir els **operadors lògics "OR" i "AND", que en "C" s'escriuen amb els símbols "|" i "&"** respectivament, juntament amb màscares convenientment calculades.

Per exemple, si posem **P1DIR |= 0x03;** significa que estem posant a "1" els bits 0 i 1 (màscara 0x03 en binari és 00000011) del registre P1DIR sense modificar els altres bits d'aquest registre de configuració, ja que el OR només modificarà el bits que posem a 1 a la nostra màscara.

Si fem **P1DIR &= 0xF7;** vol dir que posem a "0" el bit 3 del registre P1DIR i deixem sense modificar la resta de bits. Això és perquè la funció AND només modifica els bits que nosaltres posem a "0" a la nostra màscara.

I com podem accedir als ports que programem com a I/O digitals?

Ho fem mitjançant dos registres addicionals:

- **PxIN:** Aquest registre serveix per llegir el que entrem pels pins del port "x" que haguem configurat com a entrada. En aquest registre, mai escriurem, és de només lectura. Tot i que aquest registre recull l'estat dels 8 pins del port, només tindran sentit aquells que hàgim configurat com a entrades.
- **PxOUT:** La funció és similar, però ara serà per escriure un estat a les sortides.
En el cas de les entrades, no tindria sentit intentar escriure un estat de sortida, així que el registre PxOUT té una funció addicional de configuració (veure *Technical Reference Manual*, configuració de les resistències de pullup/pulldown). Per tant, al manipular pins de sortida d'un determinat port, haurem de tenir cura de no desconfigurar els pins del mateix port que hàgim configurat prèviament com a pins d'entrada, fent ús dels operadors lògics i màscares adients esmentats abans.

Continuem amb l'Exemple:

Suposem que hem fet la configuració anterior i volem treure tot "1" pels 3 pins de sortida configurats i volem llegir el que hi ha als 3 pins d'entrada a la variable Estat_Entrades, podem fer:

```
P1OUT |= 0x38; //posem a 1 els pins 3, 4, i 5 del port 1, sense tocar els altres pins.  
Estat_Entrades = P1IN & 0x07; //La màscara ens permet llegir l'estat d'entrada dels pins 0, 1, i 2, posant els bits corresponent als altres pins a 0 en la nostra variable resultant Estat_Entrades.
```

Exercici proposat.

Amb aquestes nocions podem configurar ja els registres de control del microcontrolador pels recursos que volem fer servir de la placa *Boosterpack MK II* (descrits abans, *joystick*, *polsadors* i *LEDs*).

Ho trobareu parcialment fet al programa "Practica_02_PAE.c" a la funció "init_botons()" pels polsadors, *joystick* i LEDs de la placa d'avaluació *Boosterpack MK II*. És molt recomanable que ho feu vosaltres, o com a mínim que ho analitzeu i entengueu molt bé. Fixeu vos en les diferents maneres de calcular les màscares, segons els operadors lògics utilitzats.

Preneu com a base aquest programa " Practica_02_PAE.c " per posar en pràctica les instruccions "do ... while", "if", "for" i "switch ... case".

No us oblideu d'incloure les llibreries estàndard `<stdio.h>`, `<stdint.h>`, així com la llibreria de PAE `"lib_PAE2.h"` i la llibreria del nostre microcontrolador `<msp432p401r.h>`.

Recordeu també que las dues primeres instruccions dels nostres programes sempre hauran de ser:

```
WDCTL = WDTW | WDTOLD; // Stop watchdog timer, sempre.  
  
init_ucs_24MHz(); //Configuració rellotjes, sempre en els nostres projectes PAE.
```

Us del *do ... while*

En el nostre programa volem fer una funció que permeti generar un temps d'espera. Denominarem a aquesta funció "*delay_t()*" i ha de tenir un paràmetre d'entrada que serveixi per generar retards de diferents durades. Ho podem fer de moltes maneres, però en aquest cas ho farem amb un bucle "*do ... while*".

Al programa veureu que està definida la funció sense implementar: **void** delay_t (**uint32_t** temps), on "temps" és el paràmetre que enviarem per determinar la durada del temps d'espera quan cridem a la funció *delay_t()*.

Us del *switch ... case*

Farem servir la instrucció "*switch ... case*" per detectar quin polsador (S1, S2 o *joystick*) hem pitjat. Farem la següent seqüència:

- Si polsem S1, encenem els 3 LEDs RGB.
- Si polsem S2, apaguem els 3 LEDs RGB.
- Si polsem el *joystick* al centre, s'ha d'invertir l'estat dels 3 LEDs RGB.
- Si polsem el *joystick* a l'esquerra, encenem els 3 LEDs RGB.
- Si polsem el *joystick* a la dreta, LEDs vermell (R) i verd (G) encesos, blau (B) apagat.
- Si polsem el *joystick* amunt, LEDs vermell (R) i blau (B) encesos, verd (G) apagat.
- Si polsem el *joystick* avall, LEDs verd (G) i blau (B) encesos, vermell (R) apagat.

A més, cada un dels polsadors ha de donar un valor específic a la variable global "estado", associant cada estat amb una operació amb els LEDs, tal i com es mostra en la taula 2 a continuació:

Estat	LED B	LED G	LED R	Botó
1	1	1	1	S1
2	0	0	0	S2
3	1	1	1	Left
4	0	1	1	Right
5	1	0	1	Up
6	1	1	0	Dn
7	Invertir	Invertir	Invertir	Center

Taula 2: resum dels diferents estats (1 = LED ON, 0 = LED OFF)

Nota important: veureu que a la configuració dels polsadors i *joystick* també es fa la configuració d'algunes interrupcions. Això és necessari pel funcionament del nostre sistema però explicarem el seu funcionament a una altra pràctica. Per ara només necessitareu saber que farem servir els registres dels vectors d'interrupcions, "**PxIV**", per saber quin polsador hem polsat o en quin sentit hem mogut el *joystick*.

Per saber quin polsador/*joystick* s'està fent actuar, **heu d'analitzar els valors dels registres PxIV dintre de les rutines d'atenció a les interrupcions (ISR) corresponents a cada port x "*Portx_IRQHandler()*".** A aquestes funcions, s'hi entra "automàticament" cada cop que polsem S1, S2, o el *joystick* ja que hem configurat les interrupcions associades a aquests ports. Consulteu el **capítol 10, p. 516**, del **Technical Reference Manual** per determinar a quins valors d'aquests registres correspon cada interrupció (recordeu que teniu la descripció de quin és el pin de cada port connectat a cada dispositiu del nostre robot a la taula 1).

Teniu en compte també que heu d'actualitzar els diferents estats a les funcions d'atenció a les interrupcions (ISR) dels polsadors mitjançant la variable global "estado", i al bucle principal de la funció *main()* feu servir aquesta mateixa variable per fer les operacions desitjades sobre els LEDs en cada moment.

Us del *if* i el *for*

Aquí modificarem el programa per tal de que s'encenguin els LEDs del port 7, en la placa d'interfície. Farem la següent seqüència:

- *Joystick* dreta: s'encén progressivament cada LED d'esquerra a dreta, quan s'encén un s'apaga l'anterior.
- *Joystick* esquerra: fa el mateix que l'anterior però en sentit contrari.
- *Joystick* cap a baix : Disminueix el temps en que s'encenen i apaguen els LEDs.
- *Joystick* cap a dalt: Augmenta el temps en que s'encenen i apaguen els LEDs.

Primer, veureu que hi ha un altre funció “**config_P7_LEDS()**” sense implementar. Vosaltres haureu de programar la configuració del port 7 per a que funcionin de sortida tots els seus pins, ja que van connectats als 8 LEDs de la placa d’interfície, i fent que els LEDs estiguin apagats inicialment.

A continuació, feu servir les instruccions *if* i *for* per implementar aquestes funcionalitats.

Nota: Al programa hi ha dues variables globals: “estado” i “estado_anterior” que es fan servir per controlar quan escrivim un missatge al LCD, per només escriure quan es canvia d’estat, donat que aquestes operacions d’escriptura són lentes.

Nota: És interessant estudiar que fan, i practicar amb, els operadors XOR (^) i COMPLEMENT (~). Molts cops ens faciliten molt la feina quan treballem manipulant registres. Per exemple, una operació XOR amb una màscara amb uns determinats bits a “1” inverteix l’estat actual dels mateixos bits en el resultat, i per tant dels pins corresponent al port al que li efectuem l’operació, mentre que la XOR amb els bits a “0” en la màscara els deixa iguals.

Proveu per exemple a encendre alguns LEDs i fer-los intermitents fent servir la operació XOR.

A partir d’aquí es recomana al alumne fer proves amb els LEDs del port7 i els polsadors i *joystick* per agafar facilitat d’ús amb aquesta manera de treballar.